

KMETOVALEC.

Gospodarski list s podobami.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodstva kranjskega,

uredil

GUSTAV PIRC,

tajnik družbe.

XIV. tečaj 1897.

V LJUBLJANI.

Založba c. kr. kmetijske družbe kranjske — Tisk J. Blasnikovih naslednikov.

VIII. Ca

32468

030026754

KAZALO.

Zemljedelstvo.

Spisi:

Ali je prav, če puščamo deteljišča za travnike	139
Ali je sempir res toliko vreden, kakor se navadno misli	115
Ali je Tómasova žlindra važna za naše kraje	124
Gnojenje z gnojnico	12
Iz skušnje za skušnjo	107
Kakersna setev, taka žetev	13
Kako pa to, da se prikazuje predenica po travnikih, gnojenih s Tómasovo žlindro in s kajnitom	139
Korist in poraba travniške brane	34
Nekoliko drobtin iz potne torbe	114
Nekoliko o skušnjah z umetnimi gnojili v barju	130
O skušnjah z umetnimi gnojili	145
Pod katero žito se z najboljšim uspehom seje rdeča ali štajerska detelja	13
Poročila naših udov o skušnjah z umetnimi gnojili	140, 146
Pozna košnja po travnikih in njeni nasledki	106
Precej po toči in drugih uimah se spominjajte postave o odpisovanju davka	92
Pridelovanje ruskega lanu	12
Tómasova žlindra in superfosfat v praksi	108
Zatiranje njivske preslice (s podobno)	89

Med raznimi rečmi:

Ameriška detelja	14
Kako se spozna, da zemlji ne dostaja kalija, apna, dušika in fosforove kisline	62
Kako se vrane odvrčajo od turščice na polju	77
Korist globokega oranja	53
Mešana setev iz ovsu in ječmena	38
Na polju zaostali bolni krompir	141
Prasičji gnoj	38
Vpliv mraza na semenje	6
Vpliv snega na rodovitnost zemlje	14

Vprašanja:

Ali bi bi bilo dobro travnik prebrnati, predno se potrese z umetnim gnojem? (142)	133
Ali detelja raste na močvirnih tleh? (34)	30
Ali je dobro, ječmen za seme pustiti na mrazu, da prezebe? (199)	191
Ali je kako sredstvo, s katerim se pokončajo miši na polju? (176)	166
Ali je umetni gnoj dober za lucerno? (117)	109
Ali naj deteljišče le posejem, ali naj je tudi preorjem, ako je hočem pustiti za travnik? (44)	38
Ali se more rabiti pepel mesto kajnita? (172)	159
Ali se oljkov pepel sme rabiti za gnoj? (186)	174
Ali se sme živina pasti po travnikih, pognojenih z umetnimi gnojili? (146)	133
Ali umetni gnoj prija tudi zelju? (175)	166
Ali voda izluži umetna gnojila iz travnikov? (160)	151
Kaj je vzrok, da nam koruzni črv uničuje turščico? (134)	126
Kako iz njiv izpravim osat? (85)	70
Kako je to, da se v Kálužu dobi kajnit ceneje, kakor pri kmetijski družbi? (115)	109
Kako se dela mešanec? (136)	127
Kako se njiva najhitreje izpremeni v travnik? (124)	117
Kako se odpravi iz deteljišča pojalnik? (112)	102
Kako se preženo gosenice z repe in zelja? (143)	133
Kako se preženo molji iz žita? (155)	142
Kako se s polja odganjajo vrane? (91)	77
Kako sa umetni gnoj najlože raztrosi? (135)	127
Kako se zatire gladež? (121)	110
Kam naj se obrnemo, da dosežemo o razdelitev skupnega pašnika? (104)	87

Stran

Kdaj naj ovsu gnojim s kajnitom in s Tómasovo žlindro? (182)	174
Kje prodamo fižol po najboljši ceni? (1)	6
Kje se dobi seme esparzete? (10)	7
Koliko čilskega solitra se rabi za gnojenje žita? (183)	174
Kteri škodljivci še škoduje turščici, razven tursčične ušice? (148)	133
S čim naj gnojim njivo na barju, ki jo pustim za travnik? (111)	102
Zakaj je letos turščica tako močno snetjava? (139)	132
Zakaj se je žito tako podražilo? (137)	127

Stran

Živinoreja.

Spisi:

Ali molža krav do teletenja škodljivo vpliva na poznejšo mlečnost	13
Apnena klaja	187
Je li treba tudi svinje snaziti	122
Kako je treba molzti	149
Kako spoznamo vrednost sena	84
Kdaj naj se telica prvič pripusti	37
Krajevna društva za zavarovanje živine	82
Kratka pravila za ohranitev živalskega zdravja	123
Kužne bolezni domačih živalij:	
Povzročiteljice kužnih bolezni	92, 108
✓Apnenska bolezen	181
Goveja kuga ali devetogubnica	116
Izvrženje	182
Konjska smrkavost	157
Kuga v gobcu in na parklih	117, 126, 150
Osepnice	150, 157
✓Pegavica	181
Pereč ogenj	164
Plučna kuga	158, 164
Steklina	165, 173
Vranični prisad	109

Račja kuga	182
Pripomnja	191
Napenjanje govedi (z 2 podobama)	129
Nekaj navodl o zimskem krmljenju goveje živine	11
Nepravilno varovanje konj	83
Odstavljanje žrebet	37
O pitanju prasičev z zrnjem	27
O vzreji telet	154
O zavarovanju živine	147
Plemenilnik za goved (z 2 podobama)	17
Pleve in luskine kot krma	179
Poraba krav za vprego	91
Prasiči na paši	85
Pravila za krmljenje	156
Prememba klaje	162
Prerezovanje volovskih parkljev	86
Ročni stroj za posnemanje mleka (s podobno)	9
Skrb za kopita	178
Smolika	189
Važnost in poraba živinske soli	163
Vpliv grašice in ovsene slame na mlačnost krav	67

Med raznimi rečmi:

Dobro in velike krme	77
Kako se odvzame surovemu maslu okus po repi	21
Kravji hlev	6
Krmljenje z bučami	62
Molža brijih krav	77
Napajanje konj	14
O vzreji praseta	62

	Stran
Pitanje prasičev	69
Proti plesu na siru	14
Ravnanje z mlekom in s surovim maslom	76
Slepota pri konjih	37
Snaženje belih konj	62
Snažnost pri molži	62
Sredstvo, da hlevska okna ne zmrznejo	14
Vnetica vimena	6
Zastajanje mleka v vimenu	38, 191

Vprašanja:

Ali ima konjerejec pravico, prodano žrebe pripeljati k premo-	vanju? (120)	110
Ali je divji kostanj dobra krma za prasiče? (181)		166
Ali je dobro, prasičem pokladati peso in pesno listje? (119)		109
Ali je dobro, živino mazati s solnico, v kateri je bilo meso?	(23)	22
Ali je fosforovokislo apno res dobra krma? (116)		109
Ali je reja jorkširskih prasičev priporočljiva? (13)		14
Ali je rez, da krave po krmljenju z ovseno slamo izgube	mleko? (33)	30
Ali je surov krompir dobra krma za molzne krave? (154)		142
Ali je umestno, doječi kobilici pokladati svežo deteljo? (127)		118
Ali je varno dati rezati žrebca mundačca? (122)		110
Ali je zdrobljeno igličevje dobro za krmo? (78)		63
Ali naj dam starega mrjasca rezati? (198)		191
Ali naj pokladam teletu apno klajo, ker gloje les? (14)		15
Ali predenica škoduje živini? (123)		117
Ali res pokladanje soli slabo vpliva na rast kopit? (51)		39
Ali res mlaj in polna luna neugodno vplivata na deteljo za	klajo? (109)	94
Ali se kislja repa sme krmiti govedi? (178)		166
Ali se korenje sme krmiti? (11)		7
Ali se sme 1 $\frac{1}{4}$ leta star bik skupiti? (27)		22
Ali se sme šestmesečno žrebe snažiti s sčeto in štrigljem? (5)		6
Ali so pivovarniške tropine dobra krma za molzne krave?	(190)	82
Ali trošenje Tomasove žindre in kajnita škoduje, če se potem	živina pase? (133)	126
Čez koliko časa po oprasitvi se smejo jorkširske svinje zopet	pripustiti? (58)	54
Kaj je vzrok, da je svinaja na enem sescu ustavila mleko?	(59)	45
Kaj je vzrok, da krava pridruže mleko? (61)		46
Kaj je vzrok, da mrjasec nima veselja do plemenjenja? (60)		54
Kaj je vzrok, da se junica ne ubreji? (165)		152
Kaj je vzrok, da se krava ne ubreji? (185)		174
Kaj je vzrok, da so prasiči ikravi? (114)		102
Kaj je vzrok, da teleta že v prvem letu svoje starosti grizejo	les? (188)	182
Kaj je vzrok, da teleta precej po porodu zbole na popku?	(42)	31
Kaj je vzrok konjski upornosti? (55)		54
Kaj naj storim, da krava ne bo glodala jaslji? (96)		78
Kako kravo ozdravim krvomočnosti? (110)		101
Kako naj zdravim kravo, ki je po vsem životu dobila trdo	kožo? (164)	152
Kako naj zdravim prasiče, ki bole noge? (113)		102
Kako napravim surovo maslo iz svežega mleka? (167)		159
Kako odpravim kravo iz bradavice z zizkova? (107)		94
Kako odpravim kravi iz noge krč? (92)		77
Kako preženem prasičem uši? (156)		142
Kako se prasičkom zdravi izpuščaj? (37)		30
Kako se preženejo bradavice z vimena? (153)		142
Kako se sesajočim prascem odpravi driska? (58)		45
Kako s sesca odpravim bulo? (59)		54
Kako uničim molja, ki je kobilici žimo? (100)		86
Kako zdravim volu bulo pod vratom? (61)		54
Kakšna tla so najboljše v svinjari? (20)		15
Kakšno vrednost ima krompir za prasičje krmo? (151)		142
Kdaj je najbolje dati žrebca rezati? (84)		70
Kje se dobe molzne cevke? (79)		69
Kter bolezni živinsko imenujejo volčič? (43)		38
Na čem se spozna, da je svinja breja? (22)		21
Od česa pride bolezen sajevka in kako se zdravi? (97)		78
Od česa prihaja glitavost pri prasičih? (36)		30
Zakaj je juncu izpadla žima na koncu repa? (138)		132
Zakaj krava na paši izpušča mleko? (108)		94

Sadjarstvo.

Spisi:

Čebela, prijateljica sadnemu drevju	122
Gola breskev Gošjeva ljubljanka (s podobo)	81

	Stran
Jesensko in zimsko delo pri sadnem drevju (z 2 podobama)	2
Kaj početi, če sadno drevo postaja nerodovitno	190
Krvava uš	49
Mali zmrzlikar (s podobama)	161
Obrezovanje in oskrbovanje ribeza (s podobama)	41
Očvrščenje popkov in slabih vej z zarezami	57
Ohranitev rodovitnosti sadnim drevesom	83
O obrezovanju oljke (z 2 podobama)	185
Pokončevanje krvave ušice na jablanah	85
Pokončevanje listnih in krvavih ušij	121
Privezovanje drevja h kolom (s podobama)	33
Poskusi z gnojenjem sadnemu drevju (s podobama)	169
Varstvo sadnega drevja (s podobama)	49, 53
Vzganjanje in oskrbovanje češpljevega drevja	34, 183
Zgodnja grafenburžanka (s podobo)	121

Med raznimi rečmi:

Orehi najbolje uspevajo na barih z globoko prstjo	77
Potreba gnojenja sadnemu drevju	6
Z dunajskega sadnega trga	21

Vprašanja:

Ali enoletne okulante lahko pustim v drevesnici po 20 cm narazen? (128)	118
Ali ima umetni gnoj kaj redilnih snovij za sadna drevesa? (161)	152
Ali je apno dobro sredstvo proti krvavi uši? (123)	117
Ali je dobro k sadnemu drevju zlivati milnico in lug? (177)	166
Ali je dobro, mlado drevje pobeliti z apnom? (159)	151
Ali je kraja sadja kazniva? (73)	63
Ali je najemnik lova dolžan povrniti škodo, storjeno po zajcih, ker smo drevje namazali z mazilom, katero nam je sam dal? (31)	29
Ali ribja mast škoduje drevju, če se namaže z njo? (35)	30
Ali se sme breskev cepiti na kutino? (9)	7
Ali sme sadni mošt kipeti na vinskih tropinah? (141)	133
Kaj je vzrok, da hruška ne rodi, dasi močno cvete? (38)	30
Kaj je vzrok, da hruške in jabolane pokajo, kakor bi bile zmrznile? (106)	91
Kaj je vzrok, da sadje odpada, predno dozori? (50)	38
Kaj je vzrok, da se iz sliv izceja smola? (131)	118
Kako in kdaj naj se obreže orehovo drevje? (102)	86
Kako naj drevje varujem mravelj? (83)	70
Kako preženem listne uši s sadnega drevja? (60)	46
Kako se da od breskev in marelic odvrniti ozebljenje? (75)	63
Kako se odpravijo raz mladike sadnega drevja mravelje? (174)	166
Kako se s češpljevega drevja odpravijo kaparji? (87)	70
Kako visoka mora biti ograja okrog drevesnice, da zajec ne more do drevja? (19)	15
Ktera jabolčna vrsta je boljše, Lujkenovo jabolko ali pisani kardinalca? (184)	174
S čim bi ozdravil raka na hruški? (53)	39
Zakaj mi je most sčrnel? (105)	94
Zakaj so pri nas črešnje vse črvice? (93)	77

Vinogradništvo.

Spisi:

Bledica, rumenica ali kloroza	99
Kako hranimo sveže grozde (s podobo)	113
Kako se izposluje brezobrestno posojilo za obnovevinogradov	43, 51
Naprava podzidij v vinogradih (z 2 podobama)	25
Olajšave pri davkih, če je vinograd okužen od trtne uši, pa se vsled uničenja spremeni v njivo ali kaj drugega, ali se zasadi na novo	19, 28, 35
O prihodnji trgatvi	124, 130
Peronospora	108
Poskusi gnojenja pri trtah	172
Pravilno narejena kopalnica	12
Ravnanje s poletnimi poganjki na trtah (s podobami)	97
Trtno cvetje in način oploditve (s podobami)	105
Vlaganje ceplenk v mah (z 2 podobama)	3, 73
Zakonska določila o prometu s trtami	59
Zakonske naredbe glede postopanja, kadar se pokaže trtna uš	68, 75

Vprašanja:

Ali je dobro, trtam gnojiti s Tomasovo žindro in z lesnim	pepelom? (17)	15
---	---------------	----

Ali je kapar trtam škodljiv? (89)	77
Ali je pepel dobro gnojilo za vinograd s peščeno, lapornato zemljo? (179)	166
Ali je raztopina bakrene galice in sode dobra za škropljenje trt? (56)	45
Ali je raztopina bakrene galice in sode dobra za škropljenje trt? (94)	77
Ali je treba vinograd zopet zrigolati pri novi zasaditvi, čeprav je bil zrigolan pred 7 leti? (193)	183
Ali je trta izabela dobra za ilovnat svet? (4)	30
Ali je žveplen cvet dober za žveplanje trt? (77)	63
Ali res umetna gnojila niso za vinograde? (57)	54
Ali se trti sme gnojiti s kurjekom? (194)	183
Ali so res novi vinogradi po Bizelskem in krškem okraju začeli pešati? (147)	133
Ali škoduje vinu, če se grozdna drozga dene v kad, v kateri je bila raztopina modre galice? (149)	133
Ali uspeva »portalis« v isti zemlji kakor »rupestris«? (144)	133
Kaj je vzrok, da so se nekatere trte naenkrat posušile? (99)	86
Kaj je vzrok, da so se nekaterim cepljenkam odvalili cepiči? (98)	86
Kaj je vzrok, da trta jeseni več ne dozori? (170)	159
Kako se vinogradsko smrekovo kolje naredi trpežnejše? (80)	69
Kteri škodljivec razjeda trtam brstje? (69)	63
S čim naj namažem novi oklep pri grozdni stiskalnici? (132)	118
S katerim dušikovim gnojem naj se gnoji vinogradom? (187)	175
Zakaj trtna uš ne uniči nekaterih ameriških trt? (16)	15

Kletarstvo.

Spisa:

Duh po plesnobi v vinu	35
Kako ohranimo šibka vina lanske trgatve	51

Vprašanja:

Ali bi bilo dobro, kalno vino še enkrat pustiti kipeti na novih tropinah? (145)	133
Ali se skisano vino da popraviti? (74)	63
Ali smem v petijot dejati vinskega kamna? (157)	151
Kaj je vzrok, da mošt ne ostane sladek? (173)	166
Kaj je vzrok, da se lansko vino tako rado skazi? (152)	142
Kaj naj storim, da ohranim vino, ki je pričelo cikati? (125)	117
Kaj naj storim z moštom, da bode kipeč? (166)	152
Kaj naj storim z vinom, ki je v sodu čisto, v kozarcu pa se zgosti? (8)	6
Kaj naj ukrenem proti ciku vina? (56)	54
Kako naj ravnam z izpraznjenimi vinskimi sodi? (118)	109
Kako naj ravnam z vinom, ki je pretočeno slabšega okusa? (57)	45
Kako odpravim iz vina duh po plesnobi? (169)	159
Kako ozdravim vino, ki je postalo gosto-tekoče? (200)	191
Kako se plesniv sod popolnoma očisti? (129)	118

Zelenjadarstvo.

Spisi:

Gnojenje zelenjadnih vrtov	83
Kako je treba vzgajati zeljne sadike	5
Zelenjad in prillivanje	62

Med raznimi rečmi:

Zakaj so kumare včasih grenke	77
-------------------------------	----

Vprašanja:

Kako preženem iz vrta gliste? (101)	86
Kako se zatirajo polži na zelenjadnem vrtu? (81)	69

Cvetičarstvo.

Vprašanje:

Kako se z oleandrovega listja spravijo kaparji? (168)	159
---	-----

Cebelarstvo.

Spisi:

Kako preprečiti prepozne roje	84
Kako ravnajmo, da si zaredimo močne panje	89
Kdaj in zakaj naj se pitajo čebele	161
Kranjska čebela v ameriškem panju	58, 66
Marljivim, naprednim čebelarjem	18
Moje čebelarjenje	52
Prezračevanje panjev	41
Slovenskim čebelarjem	171

Vprašanje:

Ali mi sosed sme braniti roje vsajati na njegovih tleh? (95)	78
--	----

Perutninarstvo.

Spisi:

Galebčkovci (s podobo)	161
Kurnjak (z 2 podobama)	65
Lengšenska kokoš (s podobo)	145
O hranjenju jajec	5
Škropite podložena račja jajca s toplo vodo	75

Med raznimi rečmi:

Ali so jajca sveža	62
Kako se pri gosih spozna starost	38

Vprašanja:

Kako kokošim odpravim »podgrom«? (86)	70
Kako kokoš ozdravim putike? (15)	15
Kako se dela, da se piščeta izvleče iz jajec brez kokle? (130)	118
Kako se kokošim odpravijo uši? (103)	86
Kakšna bolezen je pika in od česa pride? (28)	22

Gozdarstvo.

Spisi:

Nekaj o lesni potratu	189
O pobiranju semena jelovega drevja	126
Spravljanje stelje v gozdu	179, 188

Vprašanja:

Kdaj je najbolje sekati les? (195)	183
Na kak način mi je mogoče odkupiti pašne pravice v gozdu? (25)	22
Po katerem redu naj se voli gozdni odsek? (72)	63

Razno.

Spisi:

Gospodarske stavbe	170
Iz osrednje komisije za revizijo zemljiškega davka	100, 106
Kataster in zemljiška knjiga	180
Kolesarski red za Kranjsko	42
Navodilo o pokončevanju škodljivih mrčesov	58
Nova davčna postava	113
Organizacija kmetijskega stanu	1, 10, 27
Oskrbovanje občinskih potov	61
Osuševanje Fučinskega jezera	138
Pravila za porabo petroleja	179
Streljanje proti nevihti in toči (s podobami)	177
Vpliv bakrene galice na rastlinsko rast in na pridelek	74

Med raznimi rečmi:

Kako se poskusi krompir	62
Lesne razpoke zamazati	77
Ne dajate otrokom opojnih pijač	77
Varujte pajke	38
Vplivanje solca na moko	21

Vprašanja:

Ali bi bila za pleme lovska psica, ki ne sledi? (7)	6
Ali bi bilo dobro ustanoviti zavarovalno društvo proti škodi po požaru i. dr? (55)	45
Ali bi bilo mogoče v vas dobiti pisemski nabiralnik? (26)	22
Ali dobijo učenci v kmetijski šoli v Grmu kaj podpore? (45)	38
Ali imajo jezece letos kaj vrednosti? (149)	133
Ali imam pravico, komu prepovedati pohajanje svoje gostilne? (49)	38
Ali ima občinski odbor pravico, cerkovnikovo plačo naložiti na občinske doklade? (40)	30
Ali izdelujejo kje na Kranjskem gumba za obleko? (6)	6
Ali je olje iz solnčničnega semena kaj vredno? (162)	152
Ali je posestnik premogokopa dolžan povrniti mi škodo, ker se mi je njiva udrla? (197)	191
Ali je saharin zdravju škodljiv? (189)	182
Ali je več vrst petroleja? (192)	183
Ali kaka postava prepoveduje lov na ptice? (158)	151
Ali morem sosedu prisiliti, da naredi gnojišče nepredorno? (171)	159
Ali se petrolejev sod da očistiti in kako? (180)	166

